

DEL SENTIT DE LA VIDA

Capítol 2.- El sentit del sentit (pags. de la 35 a la 42)

RESUM:

Jean Grondin, inicia aquest capítol dient-nos que la pregunta sobre el "*sentit de la vida*" ens sembla tràgica perquè ens resulta molt més evident la pregunta que la resposta.

Qualsevol resposta que se li doni: religiosa, humanista, vagament hedonista.... pot ser vista com una construcció artificial, "desesperada", per fer front a un problema que no té solució. Una temptativa per anestesiar l'angoixa de l'existència.

Però, tant se val on cerquem la resposta? Per la filosofia només hi ha un camí possible de recerca de resposta: el socràtic. La indagació per conèixer-nos a nosaltres mateixos per mitjà del diàleg interior. Per tant, atès que la resposta cal donar-nos-la a nosaltres mateixos, no són iguals tots els indrets on la cerquem.

I, que ens preguntem quan preguntem pel "*sentit de la vida*"? En quin sentit se'n pot parlar? Quin és el sentit del sentit? Es poden distingir diversos sentits de l'expressió "*sentit de la vida*":

1.- Primer hi ha un sentit direccional: La vida és un recorregut en el temps que va del neixement a la mort. Abans de néixer "jo no hi era" i, per la meva autoconsciència, quan mori "jo no hi seré". La vida és anar en direcció a un final "inevitable" que és la mort. Així, la pregunta sobre "*el sentit de la vida*" es planteja perquè el sentit final (finalitat) de la vida és la mort.

2.- A més a més, ens cal indagar en l'accepció significativa de l'expressió "*sentit de la vida*". en el nivell significatiu resulta estrany que ens preguntem pel sentit d'aquesta vida que "som". No "entendem" aquesta vida que vivim cada dia, tan íntima com és, ens resulta misteriosa. Ens sentim com penjats en el buit... enfrontats a la gran paradoxa: aquest "jo que soc" és aliè al "seu" naixement (abans de néixer no era), i és aliè a la "seva" mort (amb la mort deixo de ser). Els dos fets més determinants de la vida són inevitables i immodificables. No s'hi pot fer res.

Per tant, el **repte**, que no tan sols tenim sinó que **constitueix** la nostra pròpia vida, és trobar el sentit significatiu del petit tros de temps que és la nostra vida.

3.- També, el "*sentit de la vida*" ens remet a un cert sentit sensitiu. Així ens trobem que hi ha persones que tenen més capacitat que altres per "sentir" i, fins i tot, per gaudir de la vida i la felicitat. Saber viure. Capacitat per "trobar el gust de la vida" o "trobar-li gust a la vida", aquesta idea és molt antiga; ja en parlava Sant Agustí. La capacitat de "trobar gust a la vida" ajuda a trobar resposta positiva a la pregunta pel "*sentit de la vida*".

Aquesta accepció sensitiva també ens remet a parlar dels cinc sentits:

l'olfacte, el gust, l'oïda.... que ens connecten amb les altres persones i amb el món. Com també parlem del sentit per referir-nos a la capacitat per les habilitats socials (sentit del tacte...) o per desenvolupar conductes o criteris adequats/inadequats (sentit comú...) En aquestes accepcions, el terme sentit, també inclou la concepció d'un cert "*sentit de la vida*".

4.- Així mateix, entenem per "*sentit de la vida*" un sentit més reflexiu: la capacitat de sensatesa reflexiva per saber jutjar la vida i apreciar-la amb una **saviesa** que conjugui l'experiència, el raonament i una certa simplicitat natural.

Al final d'aquest capítol, Jean Gordin ens diu que la qüestió del "*sentit de la vida*" **aspira a aconseguir aquesta saviesa** i que això és la raó de ser i l'esperança de la filosofia.

COMENTARIS PERSONALS:

Reflexió per complicar el tema:

Jean Grondin parla de diverses maneres, en aquest capítol, del fet que "l'ésser humà entès com a jo personal", només "és" o "hi és" a la vida mentre "és viu", és a dir: des de després de néixer i fins a la mort, i sense experiència personal d'aquests dos extrems de la vida. No acabo d'entendre si diu "**abans no és**" i després "**no és**" o si diu abans "**no hi és**" i "**després no hi és**". Em sembla que aclarir això és cabdal per a poder aclarir la qüestió del "*sentit de la vida*":

1.- Si abans del meu naixement la meua vida "no sóc absolutament" i després de la mort "deixo de ser absolutament", la única cosa real és el nostre pas pel món. Les lleis que ens regeixen són les de la física i la naturalesa. Venim del no res i anem al no res.

2.- Si abans del meu naixement "ni hi era" i després de la mort "deixo de ser-hi", pot existir la possibilitat de ser abans i de ser després... d'alguna manera, en algun lloc del que en aquest món no podem tenir experiència. En aquest cas seria possible una metafísica.

Reflexió menys complicada

Jean Grondin diu que el fet de preguntar-se pel "*sentit de la vida*" és una qüestió molt actual, que fins fa poc, aquest tema no es plantejava o, al menys, no es plantejava com es fa ara.

Cal tenir en compte, que aquesta pregunta ens la fem la part de la humanitat que vivim en un món súper industrialitzat i informat. Gent que tenim una confiança absoluta en el poder de la ciència i la tecnologia. Pensem que ho tenim tot controlat, que som els amos de l'univers. i, després, ens adonem que sobre les coses que més ens afecten: el naixement, com corre el temps, la mort ... no en sabem res i, el que és pitjor, no hi podem fer res. No tenim cap possibilitat d'influir-hi.